

Premiera v Slovenskem komornem gledališču v Ljubljani

Poskoki namesto poletov

EVALD FLISAR: TRISTAN IN IZOLDA — NA PODSTREŠJU VODNIKOVE DOMAČIJE — V AVTORJEVI REŽIJI

Tristan in Izolda, najnovejša gledališka igra Evalda Flisarja, ki so jo krstno uprizorili v Slovenskem komornem gledališču v Ljubljani, in to v avtorjevi režiji, je stvaritev, ki jo je davna srednjeveška legenda samo navdihnila za popolnoma samostojno obdelavo večnega problema dramatične razpetosti med možnim in zaželjenim.

Z zgodbo, z dogajanjem o prodajalcu nepremičnin in njegovi ženi, pretipkovalki gledaliških besedil, je predstavljena situacija dveh zaljubljenecv, ki ju vidimo v času, ko je minilo obdobje zanosu, blaženosti, neponovljivosti njunih čustvenih odnosov in se je začelo iskanje možnosti za obujanje, osveževanje, ponovno rojevanje ne bivših izkušenj (saj jim manjka spodbudne energije), temveč doživetij, priklicanih s poskusi vživetij v druge vloge, v druge igre, skratka v nesvojost in s tem v laži, saj z vsemi temi prizadevanji ni mogoče ničesar dejansko spremeniti, temveč le začasno pozabiti na resnico, ki ju

tlači k tlom in jima ne dovoljuje nekdanjih poletov in lebdenj, rojenih iz njunega avtorstva, saj posnemanje tujih vzorov ne more nadomestiti izvirnosti lastnega življenja.

Nova Flisarjeva igra obravnava ta problem z nizanjem prizorov dramsko odlično sestavljene spletke dogodkov. V središču je Tristanov in Izoldin na neuspeh obsojeni poskus rešitve pred utopitvijo v sivini vsakdanjosti z igranjem (ne življenjem) drugačnosti. Dopolnujeta pa ga dve vrsti korekturne ironije — v stikih Tristana in Izolde z nepremičninskim poslovnim partnerjem in obenem komentatorskim pevcem iz davnine ter v telefonskih pogovorih z navidezno nadležno materjo oziroma taščo in končno dejansko žrtvijo njune brezbriznosti.

Flisarjevo delo je polno duhovitosti in posmeha, toda tudi zagrenjenosti ob spoznanju nemoči, sledeče vsem trdim pristankom po poskusih poletov, ki se

končujejo zgolj kot poskoki. Dialogi so oblikovani bleščeče, zveneče, sugestivno, sočno, konverzacija je stvarna, oprijemljiva in kljub temu sporočilna (ni zgolj sredstvo za obdelovanje določenih problemov, temveč najprej normalen, lepo tekoč pogovor, ki pa ima poleg tega še mnogo večje razsežnosti). Kar moti, je samo način vključenosti iger, s katerimi nadomeščata Tristan in Izolda pristnost ljubezenskega zanosu. Nekateri so, namreč, bolj priveski kot pa sredstva za nova spoznanja.

Na skromnem, nevelikem prizorišču pod streho Vodnikove domačije je režiser ustvaril poltretjo uro (nekoliko predolgo) trajajoče dogajanje brez zunanje atraktivnosti, zato pa z živahno, intenzivno igro. **Violeta Tomoč** je bila Izolda (zbadljiva in trmasta, toda tudi krhka in hrepeneča). **Srečko Špik** je ustvaril blago ironičnega »razglagalca«, poleg tega rahlo sitnega ukazovalca in zabavno neogljenega podrejenega. **Boris Kerč** pa je kot Tristan zagnano iskal možnosti za pravo novo pot k Izoldi.

Ta Flisarjeva igra ima dve razvojni liniji. Eno padajočo, eno rastočo. Raste premožnost, pada ljubezenski zanos. Na koncu je nujno razmerje nasprotno začetnemu. Seveda to ne pomeni, da moraš biti reven, če bi naj bil srečen v ljubezni. Je le spoznanje, da se bo človeku vedno zdelo, da mu nekaj manjka, če ne bo znal živeti svojega življenja in bo samo posnemal druge.

Lojze Smasek